

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 1	Antal sidor 2
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson Smittskyddssjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2022-09-05	Giltig t.o.m. 2024-09-04

ESBL - patient med bärarskap - kommunal vård

Gäller för: Kommunal vård och omsorg

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBL.

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) är ett samlingsnamn för enzymer som tarmbakterier inom gruppen Enterobacteriaceae kan bära på, vanligen E.coli eller Klebsiella. ESBL kan bryta ned penicilliner och cefalosporiner.

Smittspridning

Tarmbakterier sprids framför allt genom direkt eller indirekt kontaktsmitta, d v s via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning ökar vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi med ökat flöde
- KAD/RIK i kombination med annan riskfaktor
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra penetrerande slangar (utom PVK).
- pyelostomi
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos dement patient.
- infekterade och vätskande sår

En person som är ESBL-bärare och som inte har riskfaktorer löper mycket liten risk att sprida ESBL. Detta gäller även för person med KAD utan någon övrig riskfaktor.

Placering

Vårdtagare med ESBL utan riskfaktorer kan samvårdas med andra och dela toalett samt röra sig fritt och delta i aktiviteter. Uppmuntra till god handhygien.

Vårdtagare med ESBL med riskfaktorer (undantag KAD) ska vårdas i enkelrum med egen toalett. Vårdtagaren får röra sig fritt och delta i aktiviteter. Uppmuntra till god handhygien. Vårdtagaren ska använda sin egen toalett och eventuella sår ska vara täckta med förband.

Överflyttning till annan vårdinstans

Vid utskrivning till annan vårdinrättning ska denna i förväg informeras om att patienten är bärare av ESBL. Behandlande läkare är ansvarig för att så sker. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland för planering.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med ESBL i taxi då hen är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Enligt sekretesslagen har chauffören ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjukvårdstransport ska informeras om patienten har ESBL med riskfaktorer. Patient med ESBL med riskfaktorer ska inte samtransporteras med annan patient.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i patientens säng.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Textilier

Hos vårdtagare med riskfaktorer som innebär läckage av kroppsvätskor ska sänglinne, sovkäder och handduk byts minst två gånger/vecka samt vid behov. Patientens textilier tvättas separat.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontakttytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning

- Rengöring och desinfektion av all utrustning som använts i vården av patienten.
- Oanvänt material för engångsbruk kasseras.
- Om vårdtagaren har riskfaktorer ska slutstädning göras med Virkon/Incidin, annars med förfuktade moppgärner alternativt rengöringsmedel.
- Desinfektera städustrustning.

Dokumentet är utarbetat av: Ann-Mari Gustavsson